

אוניברסיטת בן-גוריון
הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד גלייזר
המחלקה לניהול מערכות בריאות

סמינר מחקר במערכות בריאות (686-2-0042) (תש"ף)

מרצה: ד"ר מוריה אלן

מתרגלים: דן וקסלר דרעי

סמסטר א', יום ג' 17:00-14:00

נקודות זכות: 3 נק"ז

שעת קבלה (מוריה): בתיאום מראש, דוא"ל: ellenmo@bgu.ac.il

שעת קבלה (דן): בתיאום מראש, דוא"ל: danwek@post.bgu.ac.il

תיאור הקורס:

קורס זה נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע ומיומנויות בתכנון מחקר ובעריכתו. הבנה מחקרית הינה מרכיב חשוב בארגז הכלים של מנהלים במערכת הבריאות ומהווה בסיס לרכישה ולפיתוח של ידע מקצועי. התלמידים ייחשפו למורכבות של המחקר במדעי החברה ויישמו בחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות, ויכירו הן את האפשרויות והן את המגבלות המאפיינות מחקר כזה. במסגרת הקורס, נדון בשלבי המחקר השונים החל משאלת המחקר ועד להסקת המסקנות.

מטרות הקורס:

במסגרת הסמינר יתמודדו התלמידים עם שימוש בגישות מחקריות שונות לצורך מתן מענה לשאלות הנוגעות למדיניות וניהול במערכת הבריאות. בתום הקורס התלמידים יוכלו:

- לנסח שאלות והשערות מחקר, ולהעריך האם השאלה רלוונטית
- להבין שיטות מחקר שונות במדיניות וניהול מערכות בריאות
- לפתח הצעת מחקר במדיניות וניהול מערכות בריאות
- להבין את המגבלות והדרכים ליישום תוצאות מחקרים
- לקרוא ביקורתית מאמרים אקדמיים במדיניות וניהול מערכות בריאות

התוצר העיקרי של הקורס יהיה כתיבת הצעת מחקרית בתחום של מדיניות וניהול מערכות בריאות.

מטלות הקורס:

- תרגילים במהלך הסמסטר 20%

- פיתוח שאלת מחקר 5%
 - סקירת ספרות שיטתית 15%
 - כתיבת הצעת מחקר 40%
 - בחינה מסכמת 40%
- נוכחות בקורס**: חובה ב-80% מהשיעורים לפחות

**** סטודנט/ית שלא יעמדו במהלך הסמסטר באחת או יותר מדרישות הקורס (כולל נוכחות והגשת תרגילים) לא יוכלו לגשת לבחינה של סיום הקורס.**

פירוט נושאי המפגשים

#	נושא	חובת קריאה
		פרק 1: מבוא: מה זה מחקר במדיניות מערכות בריאות, איך בוחרים נושא ואיך מדוואים שהנושא ראוי למחקר?
1	הקדמה למחקר במדיניות מערכות בריאות. פרדיגמות, בחירת תחום מחקר	
2	יצירת שאלת מחקר; שימוש בתיאוריות לבניית שאלת מחקר: פיתוח מטרות והיפותזות.	Sandberg, J., & Alvesson, M. (2010). Ways of constructing research questions: gap-spotting or problematization? <i>Organization</i> , 18(1) 23–44. מרצה: דינה ון-דייק תרגול: 45 דקי בניית שאלת מחקר (2 קבוצות)
3	האם המחקר ראוי לביצוע? סקירה שיטתית (Systematic review)	Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. <i>Health Information & Libraries Journal</i> , 26(2), 91-108.
4	סקירה שיטתית (מעשי)	סרטונים לצפייה לפני השיעור: 1. Use MeSH to Build a Better PubMed Query: https://www.youtube.com/watch?v=uyF8uQY9wys 2. PubMed: The Filters Sidebar: https://www.youtube.com/watch?v=696R9GbOyvA&feature=youtu.be 3. Find article by subject: https://www.nlm.nih.gov/bsd/viewlet/search/subject/index.html תרגול מעשי (2 קבוצות)

	<p>פרק 2: כעת כשאתה יודעת שיש לך שאלת מחקר טובה, מה הכלים המתאימים להתמודד עם שאלת המחקר?</p>	
<p>Peters, D.H., Adam, T., Alonge, O., Agyepong, I.A. and Tran, N., 2013. Implementation research: what it is and how to do it. <i>BMJ</i>, 347, p.f6753.</p>	<p>מדע היישום (Implementation Science)</p>	<p>5</p>
<p>Podsakoff et al., (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. <i>Journal of Applied Psychology</i>, 88 (5), 879–903 מרצה: דינה ון-דייק</p>	<p>כמותי מעבר מתיאוריה למדידה; משתנים; תרגום אופרטיבי, מהימנות ותוקף של מדדים</p>	<p>7</p>
<p>מרצה: דינה ון-דייק</p>	<p>כמותי שימוש בסטטיסטיקה לניתוח נתונים בשיטות מחקר שונות; ניתוח רב משתני מתן פרשנות לתוצאות (הבנות מגבלות הסטטיסטיקה; קורלציה או מול סיבתיות)</p>	<p>8</p>
	<p>איכותני מתי, למה ומטרת העל?</p>	<p>6</p>
<p>Edmonson & McManus, (2007). Methodological fit in management field research, <i>Academy of Management Review</i>, 32 (4), 1155–1179</p>	<p>שילוב שיטות כמותיות ואיכותניות (Mixed Methods) אתיקה במחקר</p>	<p>9</p>
	<p>פרק 3: מסכמים: איך מוודאים שהמחקר שלך משפיע? איך משיגים לו מימון? איך כותבים אותו?</p>	
<p>Grimshaw, J. M., Eccles, M. P., Lavis, J. N., Hill, S. J., & Squires, J. E. (2012). Knowledge translation of research findings. <i>Implementation science</i>, 7(1), 50. תרגול מעשי 45 דק' – בניית תוכנית הפצת ידע (3 קבוצות)</p>	<p>הפצת ידע (Knowledge Transfer)</p>	<p>10</p>

Wong, P. T. P.(2016). How to write a research proposal. <i>Trinity Western University Langley, Canada.</i>	כתיבת הצעת מחקר	11
Fowkes, F. G., & Fulton, P. M. (1991). Critical appraisal of published research: introductory guidelines. <i>BMJ: British Medical Journal</i> , 302(6785), 1136. Mays, N., & Pope, C. (2000). Assessing quality in qualitative research. <i>Bmj</i> , 320(7226), 50-52. כולל תרגול מעשי בשיעור	קריאה והערכה ביקורתית של מאמרים	12

רשימת קריאה

Creswell JW. *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*, (5th Edition), Thousand Oaks, California: Sage Publications Inc., 2018,

Gilson, L., Hanson, K., Sheikh, K., Agyepong, I. A., Ssengooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: social science matters. *PLoS medicine*, 8(8), e1001079.

Gilson, L. and World Health Organization, 2012. *Health policy and systems research: a methodology reader*. Geneva: World Health Organization.

Sheikh, K., Gilson, L., Agyepong, I. A., Hanson, K., Ssengooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: framing the questions. *PLoS medicine*, 8(8), e1001073.